

Helenaveen 27 juni 2018

Aan:

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant
Postbus 90151 5200 MC
DEN BOSCH

Van:

Dorpsraad Helenaveen
Grashoekseweg 5
5759 PV Helenaveen

Onderwerp: Zienswijze Dorpsraad Helenaveen betreffende :
Provinciaal Inpassingsplan (PIP) incl MER
Ontwerp inrichtingsplan PAS Leegveld Ontwerpplan-
plan Waterwet Leegveld

Geacht College,

Bij deze willen wij reageren op het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) incl. MER, ontwerp inrichtingsplan PAS Leegveld (inclusief MER), Ontwerpplan waterwet Leegveld (inclusief MER).

Met verbazing hebben wij kennis genomen van de plannen inzake het Leegveld. Dit omdat voor de zoveelste keer eenzijdig de afspraken geschonden worden die in het landinrichtingsplan “Het Onverenigbare Verenigd” zijn vastgelegd met nota bene dezelfde partijen die nu deze afspraken naast zich neer denken te kunnen leggen.

Hier zijn de bewoners van Helenaveen het pertinent mee oneens. Wij houden ons immers aan de gemaakte afspraken en hebben hiervoor in het verleden concessies moeten doen. De bewoners bekruipt het gevoel dat steeds meer van hen af wordt genomen tot er op den duur niets van de mooie cultuurnatuurhistorische waarde meer over is. De bewoners zijn immers zeer gehecht aan hun leefomgeving.

Men heeft het zelf ontgonnen. Weer dreigt men kind van de rekening te worden en dat pikt men niet. Genoeg is genoeg!

In deze zienswijze gaan we in op twee hoofdpunten die afbreuk doen aan onze leefomgeving en ons inziens haaks staan op de eerder gemaakte afspraken in het landinrichtingsplan: 1. Verhogen waterpeilen met bossterfte als gevolg

2. Boskap

Beide punten zorgen ervoor dat de bossen zullen verdwijnen. Voor de bewoners zijn bossen echter een essentieel onderdeel van hun leefomgeving en de kwaliteit daarvan. Bossen zorgen voor diversiteit en geven rust, zowel qua beeld maar ook in geluid. Het is immers een natuurlijke geluidsbarrière. Door alles onder water te zetten / de bossen te kappen zal het in de ogen van de bewoners een troosteloze afgestorven vlakte worden zonder enige vorm van diversiteit.

1 Waterpeilen

Door te hoge waterpeilen komt heel het Leegveld onder water te staan met als gevolg dat alle bossen af zullen sterven.

Het rapport: Analyse bossterfte Leegveld van Royal Haskoning concludeert namelijk dat vrijwel alle bos zal verdrinken. Men eindigt met de conclusie:

Grote delen van het bestaande bosareaal zijn na ingrepen hydrologisch alleen nog geschikt voor wilgen- en berkenstruweel. Hier is de kans groot dat het aanwezige bos gaat afsterven. Alleen in enkele hogere delen van het gebied blijft het grondwaterregime na ingrepen geschikt voor eik en berk. Hier zal het bestaande bos zich naar verwachting handhaven.

In het landinrichtingsplan staat echter dat de bossterfte als gevolg van het verhogen van de waterstand zich beperkt tot enkele kleinere gebiedjes. Kortom het **zoveel** verhogen van deze waterpeilen is totaal niet in overeenstemming met de eerder gemaakte afspraken in het landinrichtingsplan. We hebben toen als bewoners ingestemd dat een deel van het bos zou verdrinken, maar niet alles wat nu in de plannen is uitgewerkt.

De huidige plannen zetten immers meer dan dubbel zoveel gebied (725 ha) onder water als het landinrichtingsplan (333 ha) met als gevolg dus onder andere heel erg veel meer bossterfte.

Op zich een vreemde gang van zaken, omdat het waterschap in zijn GGOR visie Deurnesche peel van 21 februari 2011 zelf aangeeft juist de eerder gemaakte afspraken die zijn vastgelegd in het landinrichtingsplan wil handhaven.

Het Landinrichtingsplan geeft garanties aan de streek omtrent het behoud van de bestaande bossen, maar dit nieuwe plan zorgt er voor dat alle bos verdwijnt.

Nooit en nergens zijn die garanties herroepen en dus is het nieuwe plan voor wat dat betreft volstrekt illegaal. Concluderend kan men stellen dat deze plannen zoveel afwijken van het landinrichtingsplan dat het nooit zonder overleg met de bewoners aangenomen kan worden.

2 Boskap

In de plannen wil men 80ha bos kappen. Het landinrichtingsplan is zeer duidelijk over het behoud van de bossen in de Peel:

Er is een speciaal hoofdstuk gewijd aan "garanties aan de streek" (pagina 48) met daarin onder andere de tekst:

"Garanties aan streek vormen randvoorwaarden voor de planuitwerking en -uitvoering"

en één van die garanties is :

"De bestaande bosgebieden worden behouden."

Om deze reden is drie jaar geleden het kappen van meer dan 250 ha bos in de Mariapeel op het laatste moment tegengehouden.

Om diezelfde reden is in het onlangs vastgestelde N2000 beheerplan de boskap geheel verwijderd.

In de PAS gebiedsanalyse wordt verwezen naar ditzelfde N2000 beheerplan zonder boskap.

Kennelijk zijn de plannenmakers van dit alles niet op de hoogte geweest en willen ze ook in de Deurnese Peel weer onze bossen kappen.

Voor wat betreft de boskap moeten we concluderend stellen:

1. De boskap wordt door geen enkel geldend document gewettigd.
2. In het N2000 beheerplan is geen boskap opgenomen.
3. In de PAS analyse Deurnese peel wordt verwezen naar het N2000 beheerplan en die gaat dus óók niet uit van boskap.
4. De boskap is volkomen onterecht geïntroduceerd in de plannen die voorliggen.
5. De boskap is volledig in strijd met het Landinrichtingsplan en alleen daarom al illegaal.

Tenslotte zijn wij ook niet te spreken over hoe het proces is gelopen. Wij hebben sterk het vermoeden dat bepaalde informatie achter is gehouden of toch niet echt de hele waarheid is verteld. Zo is de informatie omtrent bossterfte in de documenten uiterst summier en soms misleidend, terwijl bestaande informatie over bossterfte voorhanden is maar niet toegevoegd. (Analyse bossterfte Leegveld van Royal Haskoning). We hebben dan ook echt het gevoel dat we op het verkeerde been zijn gezet.

De reacties tijdens de algemene dorpsraadvergadering logen er dan ook niet om toen de kaartjes van de bossterfte getoond werden. Deze ontbraken namelijk bij de inloopavond de week ervoor.

De actiebereidheid is dus erg hoog, temeer omdat de bewoners van Helenaveen zich als “ontginners” verbonden voelen met de Peel en dus ook met het Leegveld. Kom je aan de Peel dan kom je aan de bewoners.

Wij zijn van mening dat om aan alle opgaves te voldoen er **geen bestaand bos** gekapt hoeft te worden. Ook hoeft niet zo veel onder water gezet te worden. In het Noorden van de Deurnsche Peel kan berkopslag verwijderd worden. De bestaande bossen kunnen dan blijven bestaan. Het Noordelijke gebied is nu ook al het natst en open van structuur, dus de kans op hoogveenherstel is daar het grootst. Het Zuiden van de Deurnsche Peel kan men ongemoeid laten.

Wij gaan graag weer in overleg en hopen dat onze zienswijze gehonoreerd wordt.

Hopende U hiermee voldoende te hebben geïnformeerd:

Namens Dorpsraad Helenaveen

Kees Leenders

Voorzitter

Reactie op zienswijze

Door voortschrijdend inzicht in kennis op het gebied van hoogveenherstel en door een beter inzicht in hoe het gebied en in en rondom de Deurnsche en Liesselse Peel (hydrologisch) werkt is het mogelijk een beter resultaat te bereiken wat betreft hoogveenherstel.

In het Landinrichtingsplan is een eerste aanzet gegeven tot de benodigde herstelmaatregelen. In het Landinrichtingsplan is aangegeven dat voordat maatregelen worden uitgevoerd deze verder uitgewerkt moeten worden. Een eerste stap in deze nadere uitwerking was de GGOR-visie, die op 8 april 2011 door het Waterschap Aa en Maas is vastgesteld. In deze visie is een vergelijk aangegeven wat het resultaat zou kunnen zijn wanneer de maatregelen zoals opgenomen in de visie zouden worden uitgevoerd.

In de PAS gebiedsanalyse (onderdeel van het Natura beheerplan) is vervolgens beschreven dat uitvoering van het gehele GGOR-voorkeursscenario noodzakelijk is om op termijn de beoogde doelstellingen voor hoogveenherstel te kunnen behalen.

In deze GGOR-visie is concreter invulling gegeven aan de genoemde maatregelen in het Landinrichtingsplan. Deze visie richtte zich naast het in beeld brengen van effecten van bestaand gebruik van beregening en drainage op mogelijk aanvullende maatregelen op het Landinrichtingsplan waarmee een verdere verbetering van de hydrologische situatie gerealiseerd zou kunnen worden (voor het hoofddoel: herstel van hoogveen). De peilen in deze GGOR-visie zijn hoger dan in het Landinrichtingsplan, aangezien dit voor het blijvend herstel van hoogveen noodzakelijk is. De uiteindelijke afweging over het al dan niet uitvoeren van maatregelen heeft vervolgens plaats gevonden in het kader van de vaststelling van het Natura 2000 beheerplan, waarbij de GGOR-maatregelen zijn gekwalificeerd als PAS-herstelmaatregel.

In de periode 2011 tot 2015 heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar kengetallen en waterpeilen van het huidige watersysteem. Daarmee is in 2015 een verbeterd geohydrologisch model tot stand gekomen. Vervolgens is met het verbeterde hydrologisch model voor het PPWW Leegveld de 'Verkenning hydrologische maatregelen Deurnsche Peel en Leegveld' (gereed april 2016) opgesteld. Tenslotte heeft bij de uitwerking van de maatregelen een optimalisatieslag plaatsgevonden in 2017 op basis van meest recente gegevens, gebiedskennis en ervaringscijfers (zie ook paragraaf 4.1 en bijlage 6 van de MER).

De GGOR-inrichtingsvisie, het Natura 2000 beheerplan, de PAS-gebiedsanalyse en het huidige PPWW en PIP met MER zijn te beschouwen als een serie plannen waarbij steeds meer duidelijkheid is ontstaan over de planmaatregelen en de effecten van deze plannen (om het hoofddoel: herstel van hoogveen te bereiken). Daarbij is steeds de mogelijkheid van inspraak volgens de gebruikelijke regelgeving vormgegeven.

Met de in het PPWW opgenomen waterstaatkundige maatregelen en streefpeilen kan weliswaar nog niet het gehele gebied Deurnsche en Liesselse Peel de voorwaarden voor instandhouding van (herstellend) hoogveen worden gegarandeerd, maar wordt wel het grootst mogelijk areaal aan (herstellend) hoogveen in stand gehouden, op basis van de huidige inzichten. Hiermee wordt voldaan aan de wettelijk verplichte instandhoudingsdoelstellingen.

In het natura beheerplan staat wel hoogveenherstel, maar door het verwijderen van berkopslag. En niet het dusdanig vernatten dat complete bossen afsterven. Alle eerdere passages over boskap zijn ook geschrapd in het natura2000 beheerplan. Hoogveenherstel kan ook kleinschalig door het handmatig open houden van open gebieden door berkopslag te verwijderen net zoals men altijd gedaan heeft.

Alle plannen voldeden tot nu toe aan de PAS (landinrichtingsplan en natura2000 beheerplan), maar nu doen ze net of ze door de PAS deze maatregelen moeten treffen en dat is onzin. Deze maatregelen zijn namelijk veel verdergaand dan in het onverenigbare verenigd is afgesproken en als voorkeursscenario is vastgelegd. Het scenario dat in de huidige plannen staat omvat een veel groter gebied en men wil **actief** hoogveen terug. Men haalt de PAS erbij, maar de PAS staat in principe los van hoogveenherstel. Je kunt stikstof ook terugdringen op andere manieren, dat hoef je niet te doen door heel de Peel onder water te zetten. De nut en noodzaak is ons dus niet echt duidelijk. Ze doen ook net of de MER is gebaseerd op een verdere uitwerking van een alternatief uit het landinrichtingsplan / natura2000 beheerplan, maar dat is dus helemaal niet waar. Het is een compleet ander alternatief namelijk 3 keer zo'n groot gebied komt onder water te staan omdat ze de waterpeilen een meter hoger maken. Ik denk dat er heel veel geld mee gemoeid is en SBB krijgt heel veel geld van Europa om de PAS uit te voeren, vandaar dat ze het gebied vergroot hebben en het plan opgeplust hebben, geen rekening houdend met eerdere afspraken. Ik vind het plan dus onwettig.

Hoe kunnen we dit het beste aantonen?